

ΠΡΟΛΟΓΟΣ Β' ΕΚΔΟΣΗΣ Θ. Κουλουμπή

Το πόνημα του καθηγητή Ι. Θ. Μάξη, το οποίο επανακυκλοφορεί από τις εκδόσεις Παπαζήση¹, απαντά σε ένα αίτημα της ελληνικής πανεπιστημιακής κοινότητας που ζητά τη βαθύτερη κάλυψη ενός βιβλιογραφικού κενού το οποίο αφορά στην αναγνώριση των μορφών, των δομών και της λειτουργίας του λεγόμενου πολιτικού Ισλάμ.

Η προσέγγιση του συγγραφέα στηρίζεται στη γεωπολιτική αναλυτική μέθοδο και αναδεικνύει πολλές μορφές της έννοιας της ισχύος στο περιφερειακό υποσύστημα της Μ. Ανατολής.

Ο Γιάννης Μάξης μελετά την πολιτισμική / ιδεολογική ουσία του Ισλαμιστικού Κινήματος, τις μορφές της πολιτικής του οργάνωσης και των ιδεολογικο-πολιτικών του φραξιών και σχισμάτων, τις οικονομικές δραστηριότητες και πηγές τροφοδοσίας του, και τις διάφορες παρεμβάσεις του στα συστήματα αμυντικών ισορροπιών στον εύφλεκτο και βασανισμένο μεσανατολικό χώρο.

Ο συγγραφέας διατηρεί το απαραίτητο για ένα ρεαλιστή φλεγματικό ύφος και προσεγγίζει το εκρηκτικό φαινόμενο του ισλαμικού πολιτικού και παραστρατιωτικού ζηλωτισμού αποφεύγοντας συστηματικά κάθε προσπάθεια δαιμονοποίησης του ισλαμικού φαινομένου.

Η νηφάλια αυτή προσέγγιση αποδόμησης ενός πολύπλοκου φαινομένου προσφέρει στον αναγνώστη τη δυνατότητα να διακρίνει μεταξύ του *Ισλάμ* (που αποτελεί μια κοινή για τον μουσουλμανικό κόσμο διαχρονική και μεταφυσική αντίληψη του κόσμου) και των *ισλάμ* (με ιώτα πεζό, στον πληθυντικό) που συνιστούν το τεράστιο μωσαϊκό του πολιτικοποιημένου Ισλάμ, άλλοτε ριζοσπαστικού και άλλοτε όχι, του διαφοροποιημένου στα επίπεδα του πολιτισμού, της πολιτικής, των κοινωνικών και ανθρωπολογικών δεδομένων, των ιστορικών καταβολών και του γεωγραφικού χώρου.

Είναι ιδιαίτερα σημαντικό το γεγονός ότι ο γεωγράφος-συγγραφέας εκτιμά με περισσή διεισδυτικότητα ότι υπάρχουν πολλά στοιχεία που μπορούν να λειτουργήσουν συμφιλιωτικά μεταξύ του δυτικού και του ισλαμικού πολιτισμού και ότι το Ισλάμ πρέπει να ιδωθεί ως προσωπική υπόθεση του Πιστού. Έτσι, ο Γιάννης Μάξης μας καλεί να αποφύγουμε την προκατάληψη και την εμπάθεια, διότι δεν αποτελούν καλούς συμβούλους για μια

¹ 1η έκδοση, Ε.Π.Ε., Αθήνα 1992.

επιστημονική ανάλυση, αλλά και γιατί μπορούν να οδηγήσουν σε αυτοεκπληρούμενες προφητείες με ολέθριες συνέπειες.

Οι διάφορες ισλαμικές οντότητες που διακρίνει στο σώμα της Umma² ο συγγραφέας, οι πηγές προέλευσής τους και οι εξωτερικές παρεμβάσεις που τις εξέθρεψαν, όπως και οι διαδικασίες μετατροπής τους σε πολιτικές αντιλήψεις, είναι πολύτιμες για το διεθνολόγο ερευνητή αλλά και για κάθε ενδιαφερόμενο για τα τεκταινόμενα στο διεθνές περιβάλλον.

Ο ζηλωτισμός, ο κληρικαλισμός, οι παραδοσιακές τάσεις και οι παραστρατιωτικές πρακτικές στη σουνιτική ή σιιτική μορφή τους ανοίγουν μπροστά στα μάτια του μελετητή έναν ανεξερεύνητο από μας τους Έλληνες κόσμο, με τον οποίο η δυτική κοινωνία πρέπει να συνυπάρξει και να τον κατανόησει.

Το έργο τούτο συμβάλλει τα μέγιστα προς την κατεύθυνση αυτή, και ιδιαίτερα στο πλαίσιο της ελληνικής πραγματικότητας, που έχει πολλούς λόγους να αποφεύγει την προκατάληψη και την ιδεοληψία.

². Διεθνής Κοινότητα των Πιστών.